

Sygn. akt XVII Ka 515/15

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lipca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym – Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Alina Siatecka

Sędziowie: SSO Jerzy Andrzejewski (spr.)

SWSG Bartosz Stangierski

Protokolant: st. prot. sąd. Joanna Kurkowiak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Danuty Mazur

po rozpoznaniu w dniu 2 lipca 2015 r.

sprawy B. S. (2)

skazanego o wyrok łączny

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 9 marca 2015 r. w sprawie sygn. akt VI K 1099/14

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu do ponownego rozpoznania.

Bartosz Stangierski Alina Siatecka Jerzy Andrzejewski

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, wyrokiem łącznym z dnia 9 marca 2015 r. połączył kary orzeczone trzema wyrokami wobec skazanego B. S. (2) i wymierzył mu karę łączną 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną 70 stawek dziennych grzywny po 10 zł każda. Sąd Rejonowy zaliczył skazanemu okres dotychczasowego odbywania kar, zaś w pozostałym zakresie pozostawił w/w rozstrzygnięcia do odrębnego wykonania (k. 74).

Wyrok powyższy zaskarżył obrońca skazanego, zarzucając rażąco niewspółmierność orzeczonej kary łącznej (k. 89).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja obrońcy okazała się niezbędna i umożliwiła dokonanie kontroli zaskarżonego orzeczenia. Zaskarżony wyrok został co prawda uchylony przez tut. Sąd, aczkolwiek nie z powodów podniesionych w apelacji, lecz z uwagi na dostrzeżenie przez Sąd Odwoławczy z urzędu uchybień Sądu Rejonowego. Obrońca bowiem kwestionował przede wszystkim niewymierzenie kary łącznej z zastosowaniem pełnej zasady absorpcji, natomiast w ocenie Sądu

Okręgowego, Sąd meriti nie ustrzegł się błędu w ustaleniach faktycznych co do możliwości i prawidłowości połączenia kar orzeczonych poszczególnymi wyrokami.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że wyrok Sądu Rejonowego w Środzie Wielkopolskiej o sygnaturze akt II K 681/O9 dotyczył skazania za przestępstwo kradzieży przedmiotu o wartości 350 zł. Z akt tej sprawy wynika, iż po dniu 9 listopada 2013 r. kara ta, jako wprowadzona do wykonania, została zamieniona na karę aresztu za wykroczenie. W konsekwencji kara orzeczona tym wyrokiem nie może stanowić podstawy do wymierzenia kary łącznej.

Idąc dalej, zaznaczenia również wymaga, iż z dniem 8 czerwca 2010 r. zmianie uległ przepis art. 89 k.k. warunkujący połączenie kar orzeczonych z warunkowym zawieszeniem ich wykonania i bez tego środka probacyjnego. Stosując w prawidłowy sposób art. 4 § 1 k.k. w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego, sąd winien rozważyć "względność" ustaw przy porównaniu stanu normatywnego z daty orzekania w przedmiocie wydania wyroku łącznego oraz stanu normatywnego z czasu popełnienia każdego z przestępstw wchodzących w skład zbiegu. Do dnia wejścia w życie przepisu art. 89 § 1a k.k. norma prawna zawarta w art. 89 § 1 k.k. formułowała zakaz orzekania bezwzględnej kary pozbawienia wolności jako kary łącznej w sytuacji, gdy obok bezwzględnej kary jednostkowej pozbawienia wolności istniała także podlegająca łączeniu kara pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono. Uwagi te odnoszą się również do łączenia kary ograniczenia wolności i pozbawienia wolności. Pomimo powyżej opisanego obowiązku Sąd Rejonowy zdawał się nie dostrzegać tych okoliczności.

Nadto Sąd Rejonowy nie odniósł się w ogóle – co zasadnie zarzucił skarżący - do faktu zawieszenia niektórych spośród orzeczonych kar, ani też do wniosku o orzeczenie kary łącznej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania - mimo że wniosek w tym zakresie składał obrońca skazanego na rozprawie.

Sąd Okręgowy dostrzegł również, iż Sąd I instancji nieprawidłowo określił granice kary łącznej, bowiem zamiast zsumować kary jednostkowe, dodał granice orzeczonych wcześniej kar łącznych. Tymczasem, normatywne podstawy orzekania kary łącznej, a w szczególności ramy zakreślone dyspozycją art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. nie przewidują dalszych reguł, które pozwalałyby na modyfikację jej granic chociażby poprzez respektowanie uprzednio orzeczonych kar łącznych. Nie znajduje tu również zastosowania tzw. teoria śladu pozostawionego przez uprzednio orzeczoną karę łączną orzeczoną w wyroku łącznym, który stracił moc, uznająca pośredni wpływ tej kary na wymiar nowej kary łącznej (por. postanowienie SN z 27.10.2014 r., V KK 263/14, LEX 1573980).

Na zakończenie należy również wskazać, iż wadliwe było ujawnienie bez odczytywania dokumentów stanowiących podstawę ustaleń faktycznych w sposób ogólny, bez wskazania konkretnych kart, na których te dokumenty się znajdują. Podobna sytuacja ma miejsce w zakresie ujawnienia dokumentów za akt innych spraw. Sąd Najwyższy jednolicie już wskazuje, że w przypadku przeprowadzenia dowodu z dokumentów tj. akt innej sprawy należy precyzyjnie wskazać karty tych akt, a nie jedynie sygnatury spraw.

Zaistnienie powyższych błędów spowodowało, iż niemożliwym była modyfikacja zaskarżonego orzeczenia, co w konsekwencji doprowadziło do jego uchylecia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

W toku ponownego postępowania Sąd I instancji winien więc prawidłowo przeanalizować możliwość połączenia poszczególnych kar przy uwzględnieniu tak art. 85 k.k., jak i art. 89 k.k., ostatecznie zaś sporządzić uzasadnienie wolne od błędów i wewnętrznych sprzeczności, tak by rozpoznając ewentualne przyszłe apelacje, Sąd Odwoławczy mógł dokonać oceny toku i prawidłowości rozumowania Sądu I instancji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak na wstępie.

Bartosz Stangierski Alina Siatecka Jerzy Andrzejewski